

Ročník: 101 | číslo: 14 | 4. dubna 2021 | Cena: 15 Kč

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Téma: **Velikonoce**

EDITORIAL

„Ačkoliv všechny Kristovy skutky i zázraky byly veliké, božské a podivuhodné, přece nad všechny nejpodivuhodnější ční jeho kříž.“ Jan Damašský

Velikonoce jsou tady. Slyšel jsem už stížnosti: „To zas budou nevydařené Velikonoce, jako minulý rok. Nemůžu se potkávat, slavit, ani pomlázka nebude...“ Věřícím chybí kostel a zpívání, nevěřícím hlavně ty hospody a pochůzky. Ale jedno je jisté: Kristus svým křížem zvítězil nad smrtí a vstal z mrtvých - a na tom nezmění nic ani koronavirus. Jistě by nám bylo líp, kdyby všechno bylo jako dřív. Ale i když se nemůžeme společně potkávat, otevírá se nám možnost být více s Bohem. Věnovat se vnitřní modlitbě a meditaci. V křesťanské mystice platí, že pokud toužíme být intenzivněji s Bohem, potřebujeme utlumit své aktivity a stáhnout se ze světa. A to se nám nabízí. Protože Boží přítomnost nejvýrazněji objevíme v ústraní, v klidu a v tichu. Hledejme na věcech jejich dobrou stránku. Přijmeme tuto situaci jako výzvu, jako nabídku být více s Bohem.

Přeji vám všem hluboké prožití Velikonoc. Abychom dokázali ve svém srdci propojit pokoru kříže s tichem Bílé soboty a s radostí věčného vzkříšení.

Juraj Jordán Dovala

Týdeník

Církev československé husitské.

Vydává: Ústřední rada

Církev československé husitské,
Wuchterlova 5, 160 00 Praha 6.

Vedoucí redaktorka: ThDr. Klára Břeňová, redaktori: Mgr. Josefina Hudcová, Mgr. Ervín Kukuczka, Milan Udržal, grafik.

Šéfredaktorka Cesty: Mgr. Jana Krajčířiková. Tel. redakce: 220 398 107;

e-mail: cesky.zapas@ccsh.cz

Tisk: Grafotechna plus.

Distribuce a reklamace:

ADLEX, spol. s r. o., Xaveriova
1888/45, Praha 5 150 00

Redakce si vyhrazuje právo na úpravy a krácení příspěvků.

Předplatné: Mgr. Dagmar Pišová,
tel.: 220 398 117,

e-mail: prodejna.blahoslav@ccsh.cz

ZE ŽIVOTA CÍRKVE

Od lidí lidem s láskou

Benevita - je to parta lidí s různými tělesnými i duševními nemocemi. Přes své hendikepy chtějí být naší společností a zemi, ve které žijí, ku prospěchu. A proto pracují. Vyrábějí všechno, o co je zájem, a dokážou to. Loni na jaře, během nouzového stavu, šli roušky a posílali je zdarma dědům a babičkám, sestřičkám a lékařům, hasičům a záchranařům, dětem do dětských domovů, zkrátka všem, kteří je potřebovali. Práce je baví a na každou zvládnutou zakázku jsou právem pyšní. Do každé práce vkládají lásku a nadšení pro dobrou věc. Za velký úspěch považují možnost pomáhat ve sborech a náboženských obcích ČČSH.

„Invalidům hledáme zakázky na práci, ale zároveň připravujeme věci, které darujeme bezplatně. Jako třeba roušky pro zdravotníky do první linie nebo potřeby pro dětská centra. Je skvělé být součástí pomoci od lidí lidem. Solidarita v dnešní nelehké době není běžná. Můžete chtít pomáhat, ale pokud za sebou nemáte zázemí společnosti, která vás podpoří, není to jednoduché. Jako třeba v Benevite: materiál a vše potřebné k výrobě jednotlivých zakázek

hradí vedení společnosti. A mí kolegové pak do toho vloží své dovednosti a věci ušijí. Krom šití roušek, nejrůznějších reklamních předmětů, tašek, batohů, rybářských potřeb, potřeb pro miminka nebo třeba oblečků na panenky zvládají i velkou škálu dalších prací. Úklidové práce, administraci webů a sociálních sítí, kancelářské práce, montují spotřební elektroniku i elektro součástky do aut, vyrábí dřevěné hračky a upomínkové předměty, jsou úspěšnými prodejci kuchyní, které taktéž dokážou montovat či repasovat. Další prací je roznošování tiskovin v České republice i zahraničí. Zvládnou i zakázku na míru dle zadání klienta,“ vysvětluje asistentka invalidů Kateřina Hamr.

Lidé v Benevite se řídí heslem: nám dal svět šanci a my ji chceme poslat dál. A tak jako my jsme dostali šanci pracovat, chceme ji poslat dál. Myslíme na budoucnost, není nám lhostejná.

Pro hosty a přednášející teologické konference s názvem *Komunikace ve společnosti a církvi: možnosti a úskalí* natiskli zaměstnanci společnosti BENEVITA dárkové hrnky s logem a heslem konference. „Naše práce se setkala s velkým ohlasem a těšíme se na další spolupráci. Ještě k technologii zpracování: jedná se o nástřik motivu, který je odolný až třem tisícům umytí v myčce,“

dodává ředitel společnosti, Karel Křtěn. Společnost, kterou vede, zaměstnává primárně invalidy, má aktuálně přes dvě stovky zaměstnanců a pobočky po celé České republice.

A další spolupráce s Církví československou husitskou na sebe nenechala dlouho čekat. Následovaly dnes tolik potřebné roušky. Ty převzal osobně patriarcha-správce církve Tomáš Butta. Hendikepovaní lidé z Benefity je s láskou ušili a bezplatně věnovali pro potřeby církve.

„Studuji husitskou teologii a zároveň pomáhám invalidům ze společnosti BENEVITA s hledáním zakázek. A tak mě napadlo propojit možnost pomoci zdravotně postižených s naší církví. Benevita má zaměstnance a ve sborech je často mnoho práce: úklid, aktuálně například pomoc se sněhem, administrativní péče o okolí i interiéru kostela. Mám velkou radost, že se můj návrh setkal s oboustrannou vstřícností a stala jsem se koordinátorkou mezi naší církví a společností BENEVITA. Jednoduše řečeno, církev spolupráce nestojí nic, práci zadávají faráři ČČSH a výplata je z Benevity. K tomu jsou jednou měsíčně uhrazeny i náklady na prostředky, potřebné k úklidu nebo opravám, zkrátka k činnosti, které Benevitařáci ve sborech a obcích budou vykonávat. Nabídka pomoci v kos-

telích se setkává u zdravotně postižených s velkým ohlasem, aktuálně přibíráme další nové zaměstnance, kteří se hlásí právě na pomoc Církvi československé husitské. Věřím, že tato spolupráce bude k dobru, užítku a oboustrannému prospěchu, shrnuje Kateřina Hamr.

Církev československá husitská uzavřela od 1. 1. 2021 memorandum – dohodu o spolupráci se společností BENEVITA s.r.o., která zaměstnává osoby se zdravotním postižením (Usnesení č. 4.11.218 - Hlasování per rollam č. 108/2020 z 22. 12. 2020). Tato dohoda umožňuje rozvíjet spolupráci v náboženských obcích v konkrétních místech a využít tak tuto nabídku. Kontaktní osobou, zprostředkovávající jednání mezi CČSH a BENEVITA s.r.o., je sestra Kateřina Hamr (tel.: 777 336 313), která má také k tomu pověření ústřední rady a plnou moc společnosti BENEVITA. **Kateřina Hamr**

Další reference o činnosti společnosti BENEVITA najdete na webu www.bene-vita.cz.

Pastorační dopis ze Zlína

Z vládních kruhů i od epidemiologů postupně přicházela mnohá opatření a nařízení ve snaze zabránit nárůstu nemoci. Obchody, restaurace, školy, sport, kultura, ale také církev tím byly a stále jsou zasazeny - od mírnějších doporučení až k uzavírání či zákazům, dokonce k zákazu zpěvu. Ale my jako křesťanské společenství nemůžeme zcela mlčet. Usilujeme stále sloužit Bohu i věřícím, a to ve formě přenášených bohoslužeb, od tohoto roku již každou neděli. Můžeme slyšet Boží slovo, můžeme se modlit za svět, nemocné, umírající, zemřelé a vzájemně se sdílet. Byť uzavřeni ve svých domovech, jsme si blízcí.

Stojíme před prahem největších křesťanských svátků - Velikonoc. To nám připomíná písňový text Cestou, který napsal náš nedávno zesnulý farář Zdeněk Svoboda (5. 7. 1927 Slavkov u Uherského Brodu - 19. 2. 2021 Zlín), charismatický, dobrosrdečný člověk, spisovatel, básník, překladatel, s nímž jsme se rozloučili 27. 2. v evangelickém kostele ve Zlíně. I my jako emauzští učedníci jsme zneklidněni, ba zahlceni strachem, i nám se zdá život příliš těžký. Ale připomeňme si, že setkání se Vzkříšeným jim navrátilo naději, obnovilo víru v to, že v nesení křížů nejsme sami. On kříž nesl ke golgotskému popravišti, On prolil za nás svou krev, On třetího dne vstal, aby ukázal, že ani zlo ani smrt nemají poslední slovo. Proto je každé setkání s ním sváteční. I v tomto čase. On nese naše bolesti a kříže, odnímá žal a místo něj je dárce radosti. Držme se naděje proti rozrůstající se beznaději, která se šíří kolem nás. Apoštol Pavel to krásně vyjádřil v Listu Římanům: „*Jsem jist, že ani smrt ani život, ani andělé ani mocnosti, ani přítomnost ani budoucnost, ani žádná moc, ani výšiny ani hlubiny, ani co jiného v celém tvorstvu nedokáže nás odloučit od lásky Boží, která je v Kristu Ježíši, našem Pánu.*“ Ř 8,38-39 **Zdeněk Kovalčík**

Co je to: Má to čtyři rohy a uprostřed je pes

bratra faráře Zdeňka Svobody. Nebyla jediná vtipná. Vtipné byly i dárky od kmotříčků, tedy manželů Svobodových. Sloužili tehdy v Kyjově a my jsme bydleli v Hovoranech. Když jsem byla na mateřských dovolených, sestra farářka Jarmila Svobodová mne zastupovala. A myslím, že tehdejší děti vzpomínají na její hodiny duchovní péče. Když tiskové středisko DR Brno vydalo „Modlitby pro děti“, zjistila jsem, že skoro všechny modlitby známe. Dostávali jsme je totiž od kmotříčků. Dodnes je naše dcery znají. Později, v Havlíčkově Brodě, jsme se je modlili - děti i dospělí při bohoslužbách pro děti. (Odpověď na úvodní hádanku nezní „čtverhranná bouda pro psa“, ale „kapesník“.) S vděčností a s úctou některé modlitby připomínám. Určitě z nich budete mít užitek i vy. *Pane Ježíši, buď pochválen, že jsi nám dal tento den. Když se něčím proviníme, odpusť nám to, Hospodine. Tebe, Kriste Králi, chválí velící i malí. Amen.*

Tuhle otázku dostaly kdysi naše malé dcery od svého kmotříčka

Milena Cicálková

Vzpomínka a díky...

v budově plzeňské diecéze, zavzpomínala jsem na stejnou dobu, kdy jsem (jako tehdejší snacha br. biskupa) bydlela ve stejném domě i já... Netušila jsem, že od mého vzpomínání uběhne jen pár dní a za svým manželem odejde i „babi Pavla“, jak jí „po plzeňsku“ říkaly naše děti. Vzpomínek je moc! To, že byla výbornou kuchařkou, její byt vždycky zářil čistotou, úspěšně na chatě pěstovala spoustu ovoce a zeleniny, ví všichni, kdo ji znali. Byla ale i babičkou, se kterou se naše dcera (dnes už maminka dvou dětí) do poslední chvíle radila při všech dětských bolestkách, protože babička bývala dětskou sestrou. Přemýšlela jsem, pro které její vlastnosti si jí nikdy nepřestanu vážit: první je asi ta, že dávala vždycky přednost druhým, nikoli sama sobě. I v jednom z posledních telefonátů z nemocnice (kdy jí zbývaly poslední dny života) synovu otázku, jak se cítí, přešla slovy: „Hlavně mi řekni, jak je tobě!“ Druhá vlastnost, kterou jsem oceňovala: nikdy v žádném hovoru si „nepřisadila“. Když o člověku nemohla říct něco hezkého, radši mlčela. Za celé roky jsem od ní neslyšela jediné slovo pomluvy. A třetí vlastnost, pro mě nejzajímavější: uměla beze zbytku odpouštět a člověku už nikdy nepřipomněla jeho chybu. Byla to ona, která jako první po mém odchodu z Plzně „prolomila ledy“ a zvedla telefon, aby mi popřála k narozeninám, Vánocům atd. Neřešila, že je o generaci starší, a jestli mi vůbec má odpustit. Pokaždé jsme si krásně popovídaly; zajímala ji moje služba v náboženské obci, zdraví moje, ale i mých blízkých. Vždycky na ni budu vzpomínat jako na člověka, který svou víru nestavěl na odív, který jí opravdu žil. A moc mi bude chybět její „Ahoj, holka moje“ o mých narozeninách...

Miroslava Zitová

NAD PÍSMEM

Ukázal se

Ano - vzkříšený Kristus. Apoštol Pavel vyjmenovává, komu se ukázal: Petrovi, Jakubovi, všem apoštolům, pěti stům bratří a nakonec zmiňuje sebe a vyznává, že toho není hoden, protože pronásledoval církev, a tedy samého Krista. Vzkříšený se ukázal Marii Magdalské, také Tomášovi (jak čteme v Janově evangeliu) i druhé Marii (o tom Matouš), také Johaně a učedníkům jdoucím do Emauz (o tom Lukáš). Těch svědků přibývalo, a to v čase, kdy jediným sdělovacím prostředkem byla ústa a jediným ověřitelným zdrojem důvěryhodný svědek.

Ukázal se.

Spasitel se ukazuje coby Vzkříšený. Známe reprodukce slavných děl či obrazy v kostelních prostorách. Sbor v Broumově se původně jmenoval kostel Vzkříšení: Auferstehungskirche. A tak vpředu nad kněžištěm září luneta s vitráží Krista vzkříšeného, jak vystupuje z hrobu – vítěz nad smrtí i nad mocnými tohoto světa. Ani tento, ani ostatní obrazy „zachycující“ sa-

motné z mrtvých vstávání však nejsou a nemohou být něčím, co by dnes asi nejspíš chtěly zaznamenat časosběrné kamery v Ježíšově hrobě... a co nedělají ani evangelia, ani obrazy. Jen sobě vlastní vý-

tvarnou řečí sdělují toto: „Kristus vstal - Vpravdě vstal.“ Vyznávají víru ve Vzkříšeného.

Skutečnost vzkříšení přemohla Magdalenino zoufalství. Přemohla smutek a rezignaci emauzských poutníků i nedůvěru učedníků. Skutečnost vzkříšení přemohla Saulovu zášť vůči Ježíšovým přívržencům, kteří se zdáli být sektou,

1. Korintským 15,1-11

ohrožující „pravou víru“ Božího lidu. Vidíme, jak mocná je to skutečnost! Dolela jiná než pouhá informace. O vzkříšení se lze dozvědět, lze se o něm učit. Pokud se však Vzkříšený nějak „neukáže“, neprojeví, pokud se člověku nedá nějak rozpoznat, může ho považovat jen za kulturní jev a sociální tradici, které jsou sdíleny ze zvyku a v jiném, např. sekulárním prostředí, mohou snadno pominout. Jde pak jen o událost, od níž nás uplývající čas stále více a více vzdaluje.

Neočekávejme, že ono setkání se Vzkříšeným musí mít charakter a razanci zjevení, jak to prožil apoštol Pavel. Nemusí to být vše

převracející „výbuch“. Může trvat dlouho, než je člověk rozpozná a pochopí. A přece tato skutečnost po věky lidi přemáhala a přemáhá. Takto se „rodí“ věřící křesťané. Dospělí křesťané.

Vzkříšení! Nejprve Kristovo. Pak těch, kdo mu uvěřili. Kdo svůj život podle něj nasměrovali k Bohu. Kdo mu odevzdali jádro svého bytí. Vzkříšení, které se stalo, děje a bude dít. Jsme o tom v církvi jeden druhému svědkem. Více nebo méně důvěryhodným. Uprostřed nás se ukazují Vzkříšený těm, kdo ho potřebují zaznamenat tak, aby došlo k jejich životnímu obratu. Vzkříšení – to je živoucí zásah do života lidí, lidstva i celého stvoření (trpícího kvůli lidskému hříchu). Vzkříšení se nám nevzdaluje časem do minulých tisíciletí. Je to děj, Boží skutečnost prostupující životem i dějinami, přítomností a budoucností. Pod zásahem Boží milosti „vstáváme z mrtvých“ a sdělujeme to druhým tak nakažlivě, aby po plnosti života s Bohem také zatoužili. Buďme takovými svědky ve svém všedním, každodenním životě.

Jana Wienerová

HOD BOŽÍ VELIKONOČNÍ – VZKŘÍŠENÍ PÁNĚ

Ty jsi můj Bůh, tobě vzdávám chválu, vyvyšuji tě, můj Bože. Chválu vzdejte Hospodinu, protože je dobrý, jeho milosrdenství je věčné! Aleluja. (Žalm 118,28-29)

První čtení: Skutky 10,34-43

Tužby psnní:

2. Abychom ze vzkříšení Kristova v církvi se radovali, modleme se k Hospodinu.
3. Abychom Slovu života všichni se v srdcích otevřeli, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Nebeský Otče, děkujeme ti, že nemusíme Ježíše hledat mezi mrtvými, neboť on je živ a stal se Pánem života. Učiň si z nás nové stvoření a pomoz nám růst k plnosti života věčného! Osviť nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: 1. Korintským 15,1-11

Evangelium: Jan 20,1-18

Alternativní evangelijní čtení: Marek 16,1-8

Verše k obětování: Žalm 139,1-2

Verše k požehnání: 1. Korintským 5,7-8

Modlitba k požehnání:

Nebeský Otče, Pane a Dárce života, přiveď nás do slávy vzkříšení, kterou jsi zaslíbil těm, kdo v srdci věří a ústy vyznávají, že tvůj Syn Ježíš Kristus vstal z mrtvých. Jemu buď sláva navěky. Amen.

Vhodné písně: 250, 252, 257, 331

Díky ti, Pane, za vzkříšení
- tvé poslední slovo
za lidskou zpupností, zvlůlí,
násílím a arogancí.
Tvé poslední slovo za utrpením.
Díky němu smrt nevládne,
jakkoli to kolem nás vypadá hrozivě.
Díky, že v tobě máme
a stále znovu nacházíme naději. Amen.

Ježíšovo velikonoční vítězství přijímané vírou a srdcem

Od prvních křesťanských Velikonoc se poselství o Ježíšově vítězství šíří do celého světa. Ale nejprve tuto dobrou zprávu mohli od apoštolů slyšet lidé ze židovského národa. Později také pohané, to znamená lidé ze všech národů a zemí světa. Církev se rodí a žije i dnes všude tam, kde lidé slyší evangelium a věří této dobré zprávě, že ukřižovaný Ježíš Kristus zvítězil, byl vzkříšen a je živým Pánem.

Kniha Skutky apoštolů nám ve 2. kapitole zprostředkovává kázání apoštola Petra, který byl hlasatelem dobré zprávy především pro židy (Ga 2,7). Na jeho kázání je nejcennější, že mluví ze své osobní zkušenosti a vnitřního přesvědčení. Mluví o tom, co sám prožil, viděl a slyšel. Znal osobně Ježíše a stal se také bezprostředním svědkem velikonočních událostí v Jeruzalémě i Galileji. Během svého provázení Ježíše byl někdy nechápavý. Když Ježíš mluvil k učedníkům o svém budoucím utrpení a vzkříšení, tak tomu Petr nerozuměl. Ve velikonočních událostech se s Petrem setkáváme jako s tím, kdo nebyl příliš statečný, neboť se k Ježíšovi nehlásil a zapřel ho. Svě selhání si však uvědomil a bylo mu to líto (Mk 14,72). Po Ježíšově smrti byl smutný a zklamaný, jako byli smutní a skleslí i ostatní učedníci (Mk 16,10). A dokonce, když se dověděl od žen o prázdném hrobu, nevěřil tomu. Ale vzkříšený Pán se mu dal sám poznat, a to Petra zcela změnilo (J 21. kap.; 1 K 15,5). To, co sám zažil, nemohl zamlčet. Musel o tom mluvit a nejprve to sděloval lidem ze svého okolí, ze svého národa.

Ve svém kázání v Jeruzalémě srovnává Petr krále Davida a Ježíše. David byl pro židy jednou z nejvýznamnějších postav jejich dějin. Tento král, když zemřel, byl pohřben do královské hrobky. „I ulehl David ke svým otcům a byl pohřben ve městě

Davidově,“ čteme v 1. knize Královské ve Starém zákoně (1 Kr 2,10; srov. Neh 3,16). Proto se také město Jeruzalém nazývalo „Davidovým městem“ a jeho hrob byl ve všeobecné úctě, jako jsou v úctě hroby významných lidí, jako např. pro nás hrobky českých králů v chrámu sv. Víta, Václava a Vojtěcha v Praze. Ještě v čase apoštola Petra lidé věděli přesně, kde je pohřben král David. Proto Petr říká: „Jeho hrob tu máme až dodnes“ (Sk 2,29). I dnes se skutečně v Jeruzalémě ukazuje návštěvníkům Svaté země tzv. Davidův hrob na hoře Sion, i když toto místo již nelze přesně archeologicky doložit. Petr chtěl ukázat také rozdíl mezi králem Davidem a Ježíšem Kristem. David je jistě velkou starozákonní postavou víry, ale jeho život měl svůj konec, jako život všech králů a významných postav lidských dějin.

V případě Ježíše jde o něco zcela jiného a naprosto jedinečného. V nedělní velikonoční jítro našly ženy kámen u hrobu odvalený a Kristův hrob byl prázdný.

Petr vidí předpověď Ježíšova vzkříšení vyslovenou již ve Starém zákoně. Cituje Žalm 16.: „Neboť mě nezanecháš v říši smrti a nedopustíš, aby se tvůj svatý rozpadl v prach“ (Sk 2,27; srov. Ž 16,10). Tato slova byla v prvotní církvi vztahována na Ježíše. On prošel cestou utrpení a sestoupil i do hlubin říše smrti. V Bibli králické je přímo užito slovo „peklo“. Tak

je to také řečeno ve starocírkevním, tzv. Apoštolském vyznání: „trpěl pod Pontským Pilátem, byl ukřižován, zemřel, byl pohřben a sestoupil do pekel.“ Hebrejské slovo šeol znamená říši smrti, svět věčného mlčení, místo beznaděje a tmy, kde není Boží světlo a láska. Ale poselství Velikonoc oznamuje, že v této říši smrti nezůstal Ježíš Kristus natrvalo. Otevřel závory vězení a má od něho klíče (Zj 1,17-18). Je živý a toto tajemství svěřil Petrovi a nejbližším učedníkům.

Zvěst o vzkříšení není předmětem rozumových úvah a výkladů, ale záležitostí naší víry. Vědci a filozofové vše posuzující kritickým rozumem, ale poselství Bible přesahuje poznání našeho rozumu. Evangelium – dobrá zpráva o Kristově lásce a moci – se dotýká především našeho srdce. O posluchačích Petrova kázání slyšíme: „Byli zasaženi v srdci“ (Sk 2,37). Také v listě Římanům je nám připomínáno, jak je důležité přijmout velikonoční evangelium srdcem: „Uvěříš-li ve svém srdci, že ho Bůh vzkřísil z mrtvých, budeš spasen (zachráněn)“ (Ř 10,9). Tajemství vzkříšení se neotvírá nezávazným, zvědavým a senzacechtivým divákům, ale jen těm, kdo jsou osloveni a zasaženi ve svém životě Kristovou pravdou a jdou za ním. Láska k Ježíšovi – osobní vztah k němu – je předpokladem nahlédnutí do velikonočního tajemství. Máme-li otevřené srdce pro Ježíše, dá nám poznat, že je živý a je přemožitelem všeho toho, čeho se bojíme. Kéž i náš život smí být prostoupen touto vírou, trvalou nadějí a radostí z velikonoční dobré zprávy.

Tomáš Butta
patriarcha-správce církve

Hod Boží velikonoční - 1K 15,50-57

Co se stalo s Ježíšem, děje se i s námi. Jak zemřel on, zemřeme i my. Ježíš totiž nepodstoupil nic jen kvůli sobě, nýbrž všechno se stalo kvůli nám. Svým vzkříšením zvítězil nad smrtí. To znamená naději pro nás všechny. Vzkříšení nemůže nastat bez předchozí smrti. Neboť „člověk (či jak je uvedeno v řeckém textu: tělo a krev) nemůže mít podíl na království Božím a pomíjitelné nemůže mít podíl na nepomíjitelném.“ Nový život, který Bůh dává, je něco úplně jiného, než naše smrtelná existence. Přesto však má náš pomíjivý pozemský život a nový život něco společného. Apoštol Pavel tomu rozumí takto: „Všichni budeme proměněni“, ti, kdo už zesnuli, i my, kdo dosud žijeme.

Víme, že už život s Kristem člověka proměňuje. Pavel to zakusil sám na sobě. Kdo opravdu žije s Kristem, zaujímá nový postoj ke svému okolí, k ostatním lidem, k penězům, k práci, k rodině, k manželství,

k politice domácí i světové, k životnímu prostředí. Takový člověk žije tak, jako to apoštol vyjádřil na jiném místě: „Všichni, kteří jsme pokřtěni v Krista Ježíše, byli jsme pokřtěni v jeho smrt, abychom jako byl Kristus vzkříšen z mrtvých - i my vstoupili na cestu nového života“ (Ř 6,3-4. A v 2 K 5,17: „Kdo je v Kristu, je nové stvoření. Co je staré, pomínulo, hle, je tu nové!“ To nové zápasí s tím starým neustále. Vždycky se odehrávají zvraty ke starému bytí.

To, co jsme dnes získali, může být zítra opět ztraceno. Jde o proces, o zápas, který uzavírá teprve okamžik naší časné smrti, což je okamžik k soudu uzavřeného života. Pak už to na věky znamená: „Smrt je pohlcena, Bůh zvítězil! Kde je, smrti, tvé vítězství? Kde je, smrti, tvá zbraň? Chvála Bohu, který nám dává vítězství skrze našeho Pána Ježíše Krista! A tak, moji milovaní bratři a sestry, buďte pevní, nedejte se zvíkat, buďte stále horlivější v díle Páně.“ **Z kazatelské dílny Josefa Špaka pro čas Velikonoc**

Vyprovokování smrti

**Cože? Copak se bojíte?
A on vás všechny vyděsil?
Nuže, nebudu vám nadávat,
vždyt' jste smrtelníci.
Shakespeare: „Richard III.“**

Slova, která uvádíme, zde nejsou kvůli tomu, abychom si zoufali nad svým osudem. Jejich úkolem je provokovat každého z nás. Na rétorické otázky je zodpovězeno jednoduchým zapřením všech smrtelníků, což přirozeně vzbuzuje vzdor. Jako kdyby nám něco říkalo, že se takhle s námi nemá zacházet. Kde se ale ten vzdor bere? A má opodstatnění jiné, než psychologické? Proč se nás Shakespeare třikrát ptá, jestli se bojíme? Nepochybuje snad i on sám?

To, co poutá naši pozornost, je především fakt, že strach je spojen s jednou nevyhnutelnou skutečností – totiž s tou, že jsme smrtelní. Překonání strachu je nemožné bez jedné důležité dimenze. Jde o dimenzi překonání smrti. Bez toho je veškerá lidská činnost odsouzena k cyklickému opakování (Kaz 1,9) – lidé se rodí a umírají, civilizace a kultury vznikají a pak zanikají. Pokrok, o němž je v současné době spousta řečí, tak neznamená o mnoho víc, než dočasný růst nad propastí, do níž se nakonec všechno zhroutí.

Tohle nesmyslné opakování, jehož závěr nelze vytušit, odporuje základům naší víry. Ty základy jsou pevně zakotveny ne pouze v tom, co nám předává církev, ale i v tom, co každodenně zažíváme. Mám zde na mysli naše bližní. Každý z lidí, které známe, je naprosto neopakovatelný a naprosto zvláštní. Cizinec, který se posadil vedle nás v autobuse, neznámé jméno, které jsme spatřili na jakémsi po-

mníku, kolemjdoucí, který spěchá na vlak – všechny tyto osoby spojuje nejvyšší skutečnost, a je to ona, která svědčí o jejich jedinečnosti, jakou veškerý kosmos už nikdy nespátří (ani ji dříve nespátřil). Je to jeden z důvodů, proč vystupuje Ježíš Nazaretský, Bohočlověk – aby nás vysvobodil ode všech sociálních, nacionálních, rodových, politických, biologických předpokladů, které znemožňují dosažení daru, který jsme obdrželi od Hospodina – je to dar naší zvláštnosti a neopakovatelnosti, dar naší identity. Bohočlověk z Nazareta, jsa příkladem dokonalého Boha a dokonalého člověka, nám ukazuje, co znamená být člověkem. Být člověkem znamená položit život za bližního. Tato vrcholná láska si klade obrovské nároky. Ona nemůže být následkem jakéhosi sentimentalismu, psychologie; ona není záležitostí okamžiku. Obětavá láska po nás chce, abychom umožnili druhému být svobodnou osobou, abychom si byli vědomi toho, že druhý je, že existuje, že má své rány, jak ty duchovní, tak i ty tělesné. Vyžaduje, abychom opustili veškeré pomíjivé formy, se kterými se ztotožňujeme, abychom se mohli plně ztotožnit s tím, který trpí. O ničem jiném není podobenství o milosrdném Samaritánovi. Neznámý cestující opouští své dosavadní představy, etnický a kulturní rámec, v němž se jeho život odehrával. Setkání s druhým v něm probudilo autentickou lidskost. Takové vyjití ze sebe chce po nás Ježíš z Nazaretu. Nesmíme ale ztráct ze zřetele, že dřív, než to po nás chtěl, sám to udělal, tím, že se stal člověkem. Toto vyjití (Exodus) není ničím jiným než návratem. Teprve tehdy začínáme dorůstat v Krista, začínáme dosahovat zralého lidství, jež je mě-

řeno mírou Kristovy plnosti (Ef 4,13-15). Tam, kde je plnost, tam není smrt. Kde není smrt, není ani strach.

Kristus nás ale nevysvobozuje pouze z pout sociálního, politického či nacionálního „fanatismu“. To všechno by se dalo překonat i získáním vzdělání, které by s sebou přineslo zpochybňování dosavadních postojů, případně reorientaci, proměnu nálady atd. Bohočlověk přináší vítězství – vítězství nad smrtí. Je to vítězství skutečné, zažité, až hmatatelné. Je to právě smrt, která z nás učinila otroky, a je to, podle slov apoštola, náš jediný a poslední nepřítel (1 K 15,26). Smrt je důvod, proč se bojíme, proč trpíme, proč jsme sebestřední. Bez perspektivy zmrtvýchvstání by vše, o čem jsme hovořili – osvobození od různých psychologismů, s nimiž se ztotožňujeme – bylo abstraktní. Doba, ve které žijeme, nás nutí k tomu, abychom zůstali uzavřeni do sebe a odděleni od druhých, a to nemyslím pouze fyzicky. Zapomněli jsme, že druhý existuje, ztratili jsme výhled do doby velikonoční, jež je jediným ostrovem v oceánu života, podle kterého se můžeme orientovat, bez kterého je člověk pouhé seskupení atomů a nikoliv obrazem Božím a nositelem slávy Hospodinovy. Jak říká Irenej Lyonský: Živý člověk je Boží slávou. Doba velikonoční je toho důkazem.

Nechme se proto vyprovokovat Shakespearem, a podívejme se do eschatonu, kam jsou vloženy všechny naděje, kde začíná plnost bytí a existování, kde začíná den bez konce. Nová Pascha – Kristus je opravdu, podle slov jednoho teologa, jediným Chlebem a Potravou, která je hodna našeho očekávání. Proto řekněme všichni spolu s milovaným učedníkem: Amen, přijď, Pane Ježíši! (Zj 22,20)

Dimitrije Vasković

Hod Boží velikonoční - J 20,1-18

Pravým velikonočním poslem je tu vycházející Slunce. Prosvěcuje stébla trávy, zrcadlí se v kapkách rosy. V šedi zdí kreslí pestré vzorce. Jeho projevy jsou bezpočetné. Barvy rozmanité. Nikdo nemůže říci: jen já vidím Slunce „správně“. Velice rozdílné jsou v Bibli i zprávy o tomto „východu“ Slunce. Není možné sestavit „správnou“ zprávu o něm. Můžeme jen s otevřenými smysly a s otevřeným srdcem vnímat, jak se tento východ Slunce zrcadlí v různých lidech. Čteme tu o hlubokém pohnutí Marie z Magdaly. Rychle běží ke dvěma učedníkům a také je pohne, aby přidali do kroku. V deseti verších zhuštěného vyprávění je celý 7. verš věnován plátnu. V téměř 2000 let starém podání je tady znovu a znovu vyprávěno, že v hrobě bylo plátno, kterým měl Ježíš zahalenou hlavu, čistě

složené stranou. A jeden z obou mužů, když nahlédl do hrobu a tam toto složené plátno uviděl, uvěřil v Ježíšovo vzkříšení. Neuvěřil na základě prázdného hrobu, ani kvůli plátnu. Ale to plátno, kterým měl Ježíš zahalenou hlavu, patřilo k prostředí, v němž se probudila jeho víra ve Vzkříšeného. Toto plátno není doličným předmětem. Nikdo nedokáže vysvětlit, kdo je tak pěkně složil. Ale i na tomto plátně vychází Slunce tak, jako může zazářit, když o velikonočním ránu zaslechnu hlahol zvonů nebo když vidím, jak se plamen svíce na stole Páně zrcadlí v kalichu naplněném vínem. Do samotného Slunce se nedokážu podívat, aniž bych neoslepl. Mnohé však pod paprsky Slunce zazáří tak, že dojdou k poznání a že uvěřím: „Pán vstal z mrtvých, skutečně vstal z mrtvých!“

Z kazatelské dílny Josefa Špaka pro čas Velikonoc

Křížová cesta na Velikové

V posledních dvou číslech Cesty jsme objevovali Prahu, v tomto se vydáme na opačný konec naší země, až na východní Moravu. Přesněji řečeno do Zlína. Ten je v mnohém opakem Prahy s jejími věžemi, barokními paláci a křivolakými uličkami. Ve Zlíně vládne moderní architektura 20. století a červené cihly batovských domečků. Ale i zde se najdou jiná mála známá zákoutí. Jedním z nich je třeba křížová cesta na Velikové. A protože setkávat se v kostele můžeme teď kvůli pandemii jen málo, rozhodli jsme se v naší náboženské obci, že letos prožijeme Velký pátek právě tam. Tato křížová cesta je totiž pod širým nebem. Když píšou, že je ve Zlíně, asi je potřeba upřesnit, že v nejsevernějším cípu města. Což je v době, kdy kvůli zdravotním opatřením nemůžeme ani opouštět území své obce, výhoda. A taky je pravda, že je to opravdu nepříliš známé a nijak masově navštěvované místo. Rozhodně se nedá srovnat s takovými poutními místy východní Moravy, jakými jsou třeba Velehrad nebo Hostýn. Taky není zdaleka tak staré. Velikovská křížová

cesta je naopak úplný mladíček, vznikla totiž až v roce 2005. Tehdy jí nechal postavit místní rodák Bohuslav Konečný jako poděkování za vyvážnutí z těžké autonehody. Myslel přitom na Pannu Marii Štípskou, Hostýnskou a Provodovskou, jež se v kraji odpradáвна těší velké úctě. Však také mariánské sošky zdobí drobnou výklenkovou kapličku v tom světlém háji nad vsí Velíkovou.

K sloupu kapličky připojený dřevěný přístřešek s jeslemi pak připomíná Ježíšovo betlémské narození a čtrnáct zastavení na začátku lesní cesty na kopec Sýorku vyvrcholení jeho životní pouti. Neveliké, na stromy zavěšené zasklené obrázky namaloval Josef Krupík z nedaleké Kašavy. Jde o výjevy v duchu lidové malby na sklo - jsou prostě a působivé. A my ve zlínské náboženské obci jsme rádi, že jsme s nimi mohli prožít ten zvláštní čas velikopáteční pobožnosti.

Marcel Sladkowski

CESTA

Milé děti,

Jaro už klepe na dveře a příroda se probouzí ze zimního spánku. To znamená, že jsou tu Velikonoce, které slavíme v neděli po 1. jarním úplňku. O svátých se radujeme z nového života, do kterého první vstoupil Ježíš. Jako první jarní květinka, která vyraší ze země a probudí se k novému životu. Velikonočním svátkům předchází období půstu, které začíná Popeleční středou a trvá 40 dní.

Trampoty oslí rodinky

Vjezd do Jeruzaléma

Na úpatí Olivové hory ve vesničce Betanie žila oslí rodinka. Jednoho dne, když byla právě oslice s oslátkem uvázána u rozcestí, objevili se dva cizinci. Oslice jim nevěnovala pozornost, ale malý oslík si je zvědavě prohlížel. „Kdopak to asi je, a pročpak k nám přišli?“ obrátil se tázavě na maminku. Oslice si jen znaveně povzddechla, protože očekávala vodopád dalších otázek, kterými jí cílý synek v poslední době neustále zahrnoval. Kupodivu ale následovalo podezřelé ticho, a tak i oslice zbystřila pozornost. Dva cizinci se totiž přiblížili až k nim a začali překvapeného oslíka i s maminkou odvažovat, jakoby jim patřili. „Co se to děje?“ znervózněla oslice a bokem se těsně přitiskla k synovi, aby ho chránila. V tom ze dveří domu vyšel jejich pán, a když uviděl neznámé muže, jak odvádějí jeho zvířata, obořil se na ně: „Kampak, kampak? Kdo vám to dovolil?“

Oslice si oddechla, že jsou zachráněni. Ale ne na dlouho. „Jsmo Ježíšovi učedníci a náš Pán nás poslal pro tvé osly. Vzkazuje ti, že je nutně potřebuje,“ odpověděli s naprostým klidem cizinci. Oslice doufala, že si to jejich pán nenechá líbit. Ještě nikdy nikomu tohle nedovolil. Ale když uslyšel Ježíšovo jméno, usmál se a už vůbec nic nenamítal. Dokonce vybral právě jeho zvířata.

Oslice si to neuměla vysvětlit. Byla tak překvapená, že se nezmohla na odpor. Pokorně následovala Ježíšovy učedníky a jen starostlivě kontrolovala, aby ji a syna od sebe nerozdělili. Když dorazili k Ježíšovi, učedníci jim na hřbet položili pláště a Ježíš se na ně posadil. Bylo to poprvé, co je někdo osedlal. Celý průvod s Ježíšem v čele se vydal směrem k Jeruzalému. Cestou se k nim přidávali další a další. Někteří si sundá-

váli pláště a pokládali je před Ježíšem na zem, jini mávali ratolestmi a všichni hlasitě provolávali Ježíšovi slávu: „Hosanna Synu Davidovu! Požehnaný, jenž přichází ve jménu Páně! Hosanna na výsostech!“

O něčem takovém se venkovským osilkům ani nesnilo. Už jim nevadilo, že je učedníci odvedli z domova. Vždyť se podívali do hlavního města a ještě je tu vítají s takovými poctami. Připadali si

Poslední večeře

Průvod s Ježíšem a oslky

dorazili do Jeruzaléma právě

na velikonoční svátky. Učedníci se ptali

Ježíše, kde mají připravit večeři s velikonočním beránkem. Ježíš určil místo

a učedníci nachystali slavnostní večeři. Navečer usedli společně ke stolu. Když

byli v nejlepší, Ježíš nečekaně prohlásil: „Jeden z vás mne zradí.“

Dvanáct učedníků se začalo vyděšeně

ptát jeden přes druhého: „Snad to nebude já?“ A Ježíš odpověděl: „Bude to

ten, kdo si bere jídlo ze stejné misky jako já.“ „Jsem to snad já?“ zeptal se udiveně

Jidáš. Ježíš se na něho dlouze zadíval a odvětil: „Ty sám jsi to řekl!“

Při večeři Ježíš vzal chléb, požehnal, lámal a rozdával jej učedníkům. Pak vzal

i kalich, vzdal díky a také jej podal učedníkům. „To činite na mou památku,“ řekl.

A vypadal to, jakoby se s nimi loučil. Po večeři společně vyšli ven a cestou na

Olivovou horu si zpívali. Petr přidal do kroku a připojil se k Ježíšovi. Naklonil se

až k němu, jakoby chtěl říct něco důležitého: „Kdyby od tebe všichni

jako v pohádce. Jakoby do Jeruzaléma přijžděla oslí královna s oslícím

princátkem. Byli tak nadšení, že ani

nechtěli na svém hřbetě Ježíše, jemuž všechny ty královské pocty náležely.

Ježíš zatím jen tiše seděl a smutně se rozhlížel po jásajících davech a nádherných jeruzalémských stavbách.

Na rozdíl od všech ostatních tušil, že všechna ta sláva nebude trvat dlouho

a tahle krásná pohádka brzy skončí.

odpadli, já nikdy,“ slboval.

Ale Ježíš odpověděl: „Ještě

této noci, dřív než kohout zakokrhá,

třikrát mě zapřeš.“ Petr však odhodlaně

prohlásil: „I kdybych měl s tebou umřít, nezapřu tě!“ A podobně mluvili i ostatní.

Ježíš se na chvíli vzdávil, aby se mohl o samotě pomodlit. A učedníky žádal,

aby zůstali bdělí a mezitím neusnuli. Ale

oni se spánku neubránili. Probudil je až příchod ozbrojených strážů. Ani si

nevšimli, že jeden z nich chybí. Nyní se vrátil Jidáš v čele ozbrojeného zástupu

a zamířil přímo k Ježíšovi. Přistoupil k němu a políbil ho. Vypadlo to jako

pozdrav, ale ve skutečnosti dal políbkem znamení strážím, aby poznaly Ježíše,

kterého přišly zatknout.

Někteří učedníci se ho snažili bránit, ale

Ježíš nechtěl, aby se kvůli němu prali. Věděl, že se to musí stát. Ale mrzelo ho,

že nezůstali s ním, když je potřeboval. Oslci uvázaní v nedalekém keři všechno

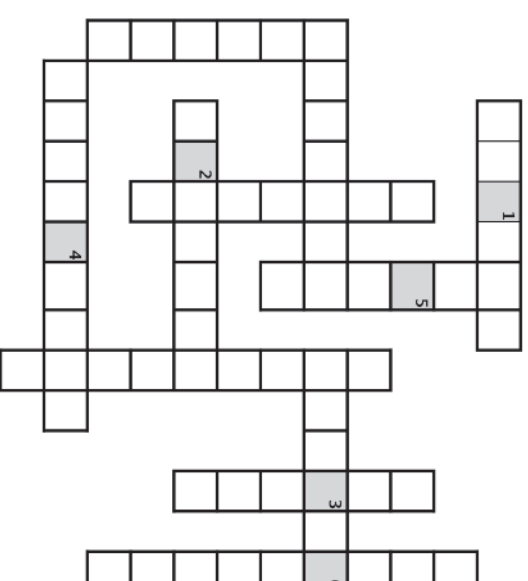
sledovali se zatajeným dechem.

Nemohli uvěřit, že Jidáš Ježíše zradil.

„Maminko, proč Ježíš neutekl, když

Soutěž o tři knihy

Vpisujte slova podle počtu jejich písmen do tabulky (shora dolů a zleva do-prava). Ve vybarvených políčkách vám vyjde tajenka, kterou nám se svou adresou pošlete na jana.krajcirkova@csh.cz nejpozději do poloviny května, v červnové Cestě otiskneme jména výherců knížek.

9 písmen: obětování, vzkrášení, zastavení

7 písmen: Golgota, vigilie, zatčení

6 písmen: neděle, večeře, výslech, zpráva, zradit

Blahopřejeme výhercům soutěže z únorového čísla

(tajenka: *Krásné umění člověka zušlechťuje.*)

František a Andělka Jindrovi z Příbrami

Knihy do soutěže věnoval pan Miloš Petr, DiS, finanční poradce B & K vision s.r.o. (Praha 4).
Velice děkujeme!

ptáci a podle jejich štěbetání naši oslíci krásně vzrostlé keře obalené štávnatým zeleným listím, ve kterém se ptáčky zpěváčci ukrývali. Nedaleko byla také průzračná studánka, nad níž se skláněli divocí osli, laně a plno dalších druhů zvířat, které oslíci ani neznali. Připojili se k nim a plnými doušky vychutnávali osvěžující vodu z křišťálové studánky. V tom zaslechli kroky a několik ženských hlasů, které si vzrušeně povídaly. Když se přiblížily, rozpoznali oslíci Marii z Magdaly, která doprovázela Ježíše s učedníky, a ještě další dvě ženy. Z jejich hovoru pochopili, že ženy se právě vracely od Ježíšova hrobu. Ale vůbec nevpadaly smutně. Spíš překvapeně a poděšeně. Oslíci nastražili své dlouhé uši, jak jen to šlo, aby jim neuniklo ani jedno důležité slovo.

„Maminko, co to říkala Marie o Ježíšovi, opravdu s ním mluvila?“ poskočil radostně oslík. „Podle Marie našly Ježíšův

hrob prázdný“, opakovala oslice pomalu a vážila při tom každé slovo. „Ale objevil se anděl v zářivém bílém rouchu a předal jim vzkaz pro učedníky“, tlumočila oslice, sama překvapená tím, co říká. „A byl to vzkaz od Ježíše?“ netrpělivě vyzvídal oslík. „Říkala jsi přeci, že se s ním ještě setkáme“, nalehal na maminku. „Máš pravdu, chlapče, doufala jsem, že Bůh ho zachrání a Ježíš se vrátí k svému Otci“, přitakala maminka. „A ty už také brzy uvidíš svého tatínka“, dodala vesele a něžně políbila oslátko na čelo pod rozčepýřenou hřívou.

Oslice s mládětem se rozloučili se všemi zvířátky u studánky a vrátili se domů. Když uslyšeli dobrou zprávu, že Bůh Ježíše vzkřísil z mrtvých, už se nebáli. V srdci jim zůstal pokoj a radost napařad.

Eva Buttová
Neakreslila: Lucie Krájetřiková

věděl, že pro něho přijdou?“ hýkal plačtivým hlasem oslíček.

„Všiml sis, jak při večeri lámal chléb a podával kalich s vínem? To nebylo obyčejné jídlo. Snažil se tím učedníkům naznačit, že se pro ně musí obětovat“, dojatě odpovíděla maminka. „A proč Ježíše vlastně zatkli, vždyť

nikomu nic zlého neudělal?“ vzlykal oslík do matčiny hebké hřívky.

„Chlapče, tomu ani já nerozumím. Někteří lidé asi Ježíšovi závidí, a protože jsou zlí, chtějí ho očernit“, povzdechla si smutně maminka a s obavami sledovala, jak spoutaného Ježíše odvádějí k soudu.

Modlitba

Pane Bože, děkujeme ti za Ježíše Krista, za to, že jsi ho poslal na svět, za to, že se za nás obětoval. I když všemu, co se stalo a co to znamená, úplně nerozumíme, chápeme, že musel hodně trpět, i když si to nezasloužil. Můžeme si někdy myslet, že taky hodně trpíme, ale ve srovnání s ním to asi není tak zlé.

Amen.

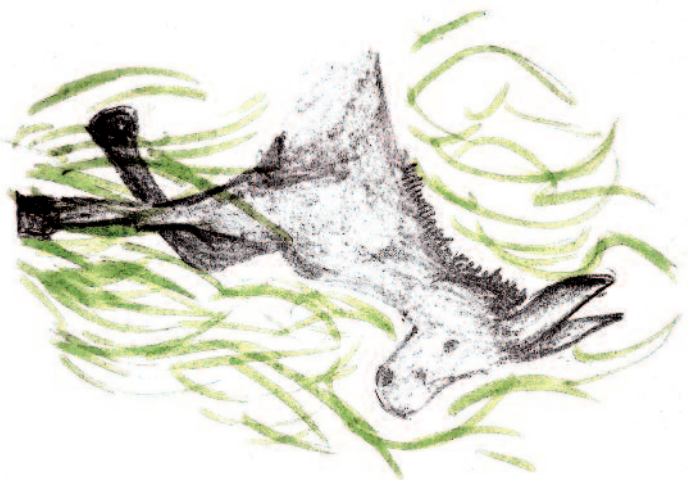
Odsouzení

Když Ježíše zatkli, učedníci se polekali a rozutekli se.

Ale Petr chtěl vědět, kam ho odvádějí, a proto je tajně sledoval. Oslíkům se po velké námaze podařilo přetrhnout provazy, kterými byli přivázáni ke keři, a vydali se za Petrem. Jeho stopy je

dovedly až do veleknězova dvora. Oslíci se zastavili před hradbami a dovnitř jen opatrně nakukovali škvírami ve zdi.

Na nádvoří se mezitím shromáždili lidé a Petr se mezi ně nenápadně vmísil. Ježíše postavili doprostřed a postupně

„Nepatříš náhodou k tomu Jezššovi z Nazareta?“

obofila se na něho drsným hlasem.

Petrovi se podlomila kolena. „To

se chlubil tím, že zboří Jeruzalémský chrám a ve třech dnech jej zase postaví.

„Jaková hloupost!“ zahýkal pobouřeně malý oslík a zlostně si odfrkl. „Tšše, jen tšše. Nesmí si nás všimnout, jinak s námi bude zle.“

napomenula ho ustaraně maminka a postčila ho dái od světa, které otvorrem ve zdi ozařovalo stápatou hlavíčku jejího syna. „Ale co budeme dělat, maminko, musíme přeci Jezššovi nějak pomoci!“ zoufal si oslík. „Třeba něco vymyslí Petr“, snažila se ho uklidnit maminka poneěkud nejistým hlasem.

Petr se ale bál mnohem víc, než si dovedla představit. Postával u ohně, aby se zahřál, a snažil se splýnout s davem. Přesto si ho všimla jedna služka. Změřila si ho přísným pohledem a několika různými kroky mu zastoupila cestu.

4

uvěřily pomluvám a lžím, které o Jezššovi rozeslali zlí lidé, a považovali ho za zrádce a zločince. Proto Piláta přesvědčili, aby ho potrestal ukřižováním.

Pilát dal tedy Jezšše zbičovat. Pak se ho chopili vojáci a odvelkli ven. Svlékli ho, oblékli mu nachový plášť, na hlavu mu položili tmovou korunu a do ruky vložili hůl jako královské žezlo. Surově ho tloukli a kruté se mu vysmývali: „Budi zdráv, židovský králi“, pokřikovali na něj a předstírali, že se mu klanějí. Když se

Vzkříšení

Když oslík viděl, jak Jezšše ponížují a trápí, všechno se v něm bouřilo. Vzpurně se postavil na zadní a rozmachoval se kopyčky ve vzduchu, jakoby chtěl někomu uštedřit ránu. Nejraději by se rozeběhl a kruté vojáky rozehnal. Maminka měla co dělat, aby ho udržela na uzdě. „Já mám pocit, jako bych cítila každou ránu, která dopadne na Jezššovu hlavu. Ale když mu nedokázali pomoci učedníci, jak bychom ho mohli zachránit my?“ snažila se mírnit svého potomka a také bolest, která svírala její srdce, když viděla, jak Jezšše odvádějí na Golgotu. Najednou, z něho nic, se setmělo. Oslíci poznali blížící se nebezpečí v podobě zemětřesení. „To se jistě zlobí Pán Bůh kvůli Jezššovi“, odtušila maminka a trochu se jí ulevilo. „Třeba se Jezšše zastane on“, dodala s lehkou nadějí v hlase. „Maminko, a to už Jezšše nikdy neuvídíme?“ obrátil se na ni oslík

mu dost naposmývali, oblékli mu zase jeho šaty. Na záda mu položili těžký dřevěný kříž, aby ho vynesl na kopec jménem Golgota. Na vrchole Golgoty přiblížili Jezšše na kříž doprostřed mezi dva zločince.

V pravé poledne se zatáhlo a na celou zemi padla tma. Kolem třetí hodiny Jezšš skonal. V tu chvíli se roztrhla chřámová opona a země se zachvěla. Když uviděli zemětřesení a všechno, co se dělo, prohlásili ti, kteří Jezšše hřdíali: „On byl opravdu Boží Syn.“

s usazenýma očima. „Ale ano, já věřím, že se s ním

znovu setkáme.“ konejšila ho maminka. „Teď ale nastal čas vrátit se domů. Jezšš by si to tak přál. A tatínkovi už se po nás určitě také stýská“, připomněla s nově nabytou rozhodností. „Ji mně se po tatínkovi moc stýská. Jen jsem myslel, že by si nás Jezšš mohl nechat všechny tři!“ ožil náhle oslík. „No, uvidíme,“ usmála se maminka. „Ale teď už opravdu musíme jít.“

Oslíce zvedla hlavu, zavětrila a snažila se ve tmě najít správný směr. Oslík se k ní těsně přimkl, ani ho nemusela pobízet, a opatrně vykročili po rozrechvělé zemi. Dlouhé dva dny putovali po vyprahlých kamenitých cestách. Široko daleko žádňá zelená ratolest, kterou by se posílili, a za celou dobu nepotkali ani živáčka. Zrána třetího dne ale nastala prudká změna. Hned s prvním paprskem slunce se rozezpývali

5

Bud' toho uchráněn, Pane, to se ti nemůže stát

I.

Žalm 1 a celá řada jemu podobných nám představuje specifický typ spirituality etického náboženství. Po vyhlášení Desatera na závěr čteme:

„Miluj Hospodina, svého Boha, kráčeť po jeho cestách a zachovávej jeho přikázání, pravidla a zákony. Pak budeš žít a růst a Hospodin, tvůj Bůh, ti bude žehnat v zemi, kterou přicházíš obsadit“ (Dt 30,16).

V tomto duchu je také kniha Přísloví a vůbec celá mudroslovná literatura SZ. Člověk má s Bohem smlouvu. Když ji bude dodržovat, bude se mu dařit. Bůh na něho dohlédne a nedopustí, aby ho postihlo něco zlého. Hospodin bude střežit jeho kroky, ochrání jej v boji, před úklady zlovolníka. Spravedlivý bude zůstat v bezpečí a zdráv, nic jím neotřese. („Spravedlnost chrání toho, kdo žije bezúhonně, kdežto svévole vyvrací hříšníka“ Př 13,6).

Avšak tento smluvní vztah k Bohu prochází v průběhu každého života nejednou krizí. I spravedlivým se děje nespravedlnost. Tu je otázka, kolik snese naše víra. Jakou má „kapacitu“? Kolik vydrží, než se dostaví pokušení, pochybování o cestě víry? Při jak velkém náporu zla, po kolikáté negativní zkušenosti se zhroutí? Když mi nevyjde obchod a prodělám? Když se mi budou bezbožníci posmívat? Když mě okradou? Když mě ztyrají? Když onemocním a můj stav se bude stále zhoršovat? Když přijdu o někoho, koho miluji?

To už jsme v knize Jób. Jóbovi přátelé jsou vlastně věřící žijící v této spiritualitě smlouvy s Bohem. Když na věřícího přijde neštěstí, chybu třeba hledat nejprve u sebe. Hospodin je Spravedlivý (povždy!). Je třeba se kát, vyznat z hříchů, prosit o odpuštění. Bůh se jistě smiluje. Třeba vytrvat ve víře. On přece nenechá spravedlivého trpět. Jóbe, sáhní si do svědomí. Nebuď pyšný a nerouhej se! Vyznej hřích a Bůh tě zbaví neštěstí. To se to těm zdravým káže o náboženství! Ach, ty jejich rady. Raději kdyby projevíli soucit s nuzákem, ovázali mu rány a poskytli lůžko. („Blaze tomu, kdo má pochopení pro nuzného...“ Ž 41,2) Někteří komentátoři knihy Jób považují dobrý konec knihy za přídavek starověkého redaktora – už jemu přišel příběh příliš syrový, cítil, že konec je příliš silným kafem pro zbožné čtenáře. A tak závěr trochu vylepšil o dobrý konec: Jób se uzdravil a bylo mu vše vynahrazeno.

Také zde je podobnost s velikonočním příběhem, který si nedovedeme představit bez vzkříšení. Ježíšova nespravedlivá smrt sice nejprve šokovala jeho učedníky a příznivce, ale za čas nabyla přesvědčení, že to vše byl jen zdánlivý debakl. Ježíšova smrt byla, viděno ve správném světle víry, ve skutečnosti slavná, vítězná, a on byl bez pochyb přijat v nebi a sedí po pravici Otce. Byl přece Spravedlivý vyvolený.

Ale nepředbíhejme událostem. V duchu spirituality této ničím nenalomené důvěry vkládané do Hospodina, který se lidem zavázal, že tomu, kdo bude dodržovat Smlouvu (Zákon), se povede dobře, říká Petr Ježíši, když mu vyjevil svůj hořký konec, že toto nepřipadá v úvahu, že to se nestane (Mt 16,22). Všimněme si, s jakým přesvědčením to Petr Ježíši vyvrací. Vždyť ještě žádný kazatel nevyvolal takové naděje a nenaplnil své záky takovou vírou hraničící s jistotou. Ještě nikdo nemluvil tak, že „naše srdce hořela“. A Ježíš není ledajaký kazatel. Jeho slova se stávají skutkem na počkání. Mluví, jakoby měl moc. Je sva-

tým vyvoleným, možná oním prorokem z konce dnů či snad Eliášem sestoupivším z nebe? Petr jej označil přímo za Mesiáše, pomazaného krále, od něhož lze očekávat znovuoobnovení židovského státu jako za Davida. Jistě, takových tu již bylo! Avšak ve srovnání s Ježíšem – kejklíři, šarlatáni, lžíproroci a teroristé! Ostatně, když bylo po nich, ani pes neštěkl. Bůh dopustil jejich popravu a nepohnul ani malíčkem, natož že by zasáhl svým mocným ramenem. Žádné znamení, kdepak, ani slunce nezašlo za mráček, ani lístek na stromě se nepohnul, když ti buřiči vydechli naposled. Potom bylo chvála Bohu jasné, že nebyli odsouzeni proti Boží vůli, nýbrž že soud nad nimi byl spravedlivý a soudci nechybili. Inu přepočítali se milánkové, měli velké oči, přecenili své síly! Ale tento Ježíš? To je jiná třída. Ten má před sebou velkou budoucnost! Takový Boží muž, to tu ještě nebylo!

II.

Ježíšovi učedníci zažívali vzestup Ježíšovy popularity. Viděli jej konat zázraky, byli svědky jeho disputací s učenci, které zahaboval nebo uváděl v rozpaky. Čekali, že jeho vliv stále poroste, že jej každý nakonec uzná a jednoho dne bude možná i uveden na trůn jako syn Davidův. Už se viděli po jeho boku jako jeho pobočníci, ministři, už si pomalu rozdělovali funkce ve státní správě. Je třeba dobře číst znamení času a až to praskne, je dobré být připraven zaujmout své místo a převzít svůj díl odpovědnosti.

Jemu se však do mysli vkrádal jiný neradostný vrchol jeho slávy, na který učedníci fascinovaní jeho osobou a jeho stále rostoucím vlivem stěží pomysleli. Kdo si však naložil na hřbet hříchy těch, jimž je odpouštěl, kdo na sebe bral stále větší starost za všechny ty chudáky, které chtěl zachránit pro Otce, tomu se neradostný konec jevil jako stále pravděpodobnější, než ony úspěchy. U všech vzbuzuje zájem, naději a očekávání. Jeho cesta se ubírá vzhůru do Jeruzaléma, stoupá stále výš a výš. Na jeho stranu se přidává stále více bratří a sester. Kam toto spěje? Kam ho chtějí všichni dostat a dotlačit? Snad až na vrchol Jeruzalémského chrámu? Možná jej napadlo: měl jsem si odpustit i ten zázrak s rozmnožením chleběů.

Jeho mysli se stále více vnucoval obraz trpícího Mesiáše. Zase jakýsi fragment, přídavek (Třetí Izaiáš), na který v této atmosféře všeobecného nadšení nikdo nepomyslel, protože všichni věřili, že Ježíšova věc má naději na úspěch. Jemu samému ale tento trpící vykupitel dával stále větší smysl. Lze říci, že se mu vnučuje jako reálný a zároveň smysluplný, byť tolik strastiplný a hořký konec, jako jediný způsob, jak z té šlamastiky vyjít bez ztráty cti a zmaření všeho, co dosud vykonal ve jménu svém i Božím. Bude to pád, katastrofa, ale když už, tak tento život nebude marný. Obětuje se a jeho tělo bude uloženo jako zavržený kámen k pozdějšímu objevení či zasazeno jako odumřelé semeno do sémantického pole, z něhož povstane nový smysl. Je strašné si vybrat tento konec, ale jaká je alternativa? Podrobit si Jeruzalém, celé království, mít u nohou všechna království světa? Nikoliv. Odstup, Satane. Je třeba se odevzdat do Boží vůle: Pane, prosím, odejmi ode mne tento kalich, ale ne má, nýbrž tvá vůle se děj, modlí se. Prof. Petr Pokorný ve svém Vzniku christologie z roku 1988 napsal: „Když se Ježíš ztotožnil s dobrou vůlí Boží, je myslitelné, že postavil i svou smrt do její služby. Tak se s ní i vnitřně vyrovnal. Pochopil ji jako

jedinečné uskutečnění příkazu lásky.“ (c. d., s. 41).
My známe Ježíšův příběh. Mnohokrát jsme jej četli, mnohokrát jsme slavili Velikonoce. Jsou to veselé svátky. Plánujeme si je. Strávíme je letos na chalupě nebo doma? Tentokrát asi doma. Už nyní víme, jak asi budou tyto naše největší svátky probíhat. Je to přece tradice. Uklidíme a vyzdobíme dům. Napečeme, navaříme. Pomlázku upleteme, vajíčka vyfoukneme, děti je obarví či namalují. To bude krása! Pak přijde Popeleční středa, Zelený čtvrtek, Veliký pátek... Neděle vzkříšení, Velikonoční pondělí. Potom zase do práce, a za rok znovu...
Také učedníci se těšili na svátky, jež Židům připomínají slavné osvobození z egyptské otročiny, spásu Izraele. Zase se syn bude ptát otce na ten slavný den a otec mu bude odříkávat stejná slova z Tóry jako každý rok. Letos to však bude jiné. Budou slavit hod beránka s Mistrem. Petr už poznal, že Ježíš je Mesiáš. Všichni jsou plni napětí. Tolik očekávání. Kdo by chtěl slyšet o blížící se katastrofě? S Ježíšem je dobře. Všichni se s ním cítí skoro jako už v království Božím. On však již ví, kam vede jeho cesta a co ho na jejím konci čeká.
V první den svátků je Ježíš vážný, ale slavnostní. U sváteční ve-

čeře najednou posmutní a promluví o zradě. Cože, někdo jej zradí? Kdo to bude, ptají se všichni a dívají se jeden na druhého. Jeden z nich se však zeptá, budu to snad já? To se zeptal ten, který již dříve pozoroval, ano, jako Ježíš, že se věc ubírá neblahým směrem. Jediný jako realista vnímal rostoucí nebezpečí na rozdíl od Petra, který si něco takového odmítal připustit. (To se nesmí stát!).

Možná chtěl Jidáš zabránit nejhrošímu. Snad uvažoval, že kdyby se to vše včas oznámilo na příslušná místa, mohl by Ježíš vyváznout z nebezpečí. Ne však na místodržitelství! Bůh chraň! Víme, co Římané umí. Co se doma upeče... Kdyby se to ohlásilo našim v radě, vyvázl by Ježíš možná jen s pokáním. Oni si s ním jen promluví, vše se vysvětlí. Však ono to tak horké nebude. Možná padne nějaká ta facka, možná mu i naplivou do očí, víme, jak jsou ješitní a hrdí na své hodnosti, ale hlavu mu přece neutrhnou! Na smrt ho stejně poslat nemohou, na to jsou oni krátcí a víme, jak neradi si špiní ruce! Je to zrada, když jej možná uchráním od nejhrošího? Tak také můžeme rozumět Jidášově otázce...

Michal Kotrba

Jedno vím

V předvečer svátku Pesach se v Izraeli shromažďují celé rodinné klany k radostné oslavě na připomínku toho, že je Bůh vyvedl z otroctví v Egyptě. Průběh slavnostního večera je určen „Hagadou“, která je jakýmsi druhem liturgie. Hagada znamená doslova příběh. Vypráví se v ní o vyvedení z Egypta pomocí biblických textů, rabínských výkladů, modliteb a písní. Zároveň obsahuje instrukce k symbolickému jednání, které příběh ilustruje. Názornost hraje důležitou roli, protože jde o to, aby byly s mocným jednáním Božím v historii židovského lidu seznámeny děti. Nakolik se celá Hagada dočte a jak přesně se dodrží, záleží samozřejmě na tom, jak je která rodina nábožensky založena nebo věřící.

Židovská tradice dodržovat tento svátek má svůj původ už v nařízeních Božích skrze Mojžíše na hoře Sinaj. Nejstarší písemné svědectví o existenci Hagady je přes tisíc let staré. Jedná se o rukopis, který se našel mezi dalšími židovskými spisy ve staré synagoze Ben Ezra v Káhiře. Protože žili Židé roztroušeni po celém světě, vznikly v průběhu staletí nespočetné verze Hagad, od nádherně vmalovaných rukopisů až po ilustrované knížky. Nejstarší známé tištěné verze pocházejí ze Španělska z Guadalajary z roku 1482 a z Prahy z roku 1526.

Téměř na konci Hagady, která je dnes běžně k dostání, se nachází píseň, jejíž autor je jako u většiny těchto textů neznámý. Proto se mluví o lidové písni. Jedná se o naučnou písničku s čísly od jedné do třinácti. Nejde v ní ovšem o to, aby se děti naučily počítat, ale o to, aby se seznámily s důležitým obsahem. Písnička je velmi oblíbená nejen mezi ortodoxními Židy, ale i v sekulární společnosti. Objevila se napří-

klad i v populárním vysílání pro děti, kde vystupuje anglicky mluvící mimozemšťan. Nemá žádný název a začíná stejně jako první píseň v Hagadě otázkou: „Kdo ví jedno?“ Použité sloveso se vlastně musí do češtiny přeložit dvěma výrazy: „Kdo ví a zná jedno?“ Nebo ještě lépe „jednoho?“ Pochopíme to okamžitě, když známe zpívanou odpověď: „Jedno vím a jednoho znám: našeho jediného Boha, který je v nebi i na zemi.“

Každá sloka začíná další otázkou podle následujícího čísla. Poté, co se na otázku odpoví, opakují se všechny předešlé sloky jako v písni „Když jsem já sloužil...“ Tempo se neustále zrychluje. Jedná se vlastně o dialog. Protože každá sloka začíná otázkou „Kdo ví...“, vzniká dojem, že je každý účastník slavnosti tázán a může se přihlásit. Odpověď přichází vždy v první osobě, jako by se někdo přihlásil a zvolal: „Já to vím!“ U čísla dvě tedy zazní odpověď: „Já to vím: Dvě jsou desky úmluvy.“ Po jediném Bohu tedy přichází na řadu

slovo, které dal Bůh Izraelitům na kamenných deskách na hoře Sinaj.

Následuje historie a příslušnost k židovskému lidu. Kdo zná odpověď, ví, že tři jsou patriarchové Izraele – Abraham, Izák a Jákob, a čtyři jeho pramatky – Sára, Rebeka, Ráchel a Lea. S pětkou se dostáváme k pěti knihám Mojžíšovým. Přičemž nejde jen o to, kdo o nich ví, ale o to, kdo je zná. Pak přichází na řadu rabínské učení. Neboť šest částí má Mišna, písemná sbírka ústní tradice rabínských výroků z prvních dvou století n. l.

Sedmička nás vede do všedního života, ale zároveň i ke stvoření a Stvořiteli, neboť sedm dní má týden. Osmého dne je obřezán novorozený židovský chlapec a tím přijat do smlouvy s Abrahamem. Po devíti měsících se narodí dítě. Že se devět měsíců těhotenství dostalo do pesachové liturgie ukazuje, jak důležité je v judaismu přivádět děti na svět. Desítkou se dostáváme k desateru Božích přikázání a i u čísla jedenáct zůstáváme v Tóře: Kdo zná příběh, kde se Josefovi zdálo o jedenácti hvězdách?

U dvanáctky znalce Bible hned napadne dvanáct kmenů Izraele. A třináctka podle rabínského učení reprezentuje třináct vlastností Božího milosrdenství zjevených v Písmu, například když se Hospodin zjevil Mojžíšovi na hoře Sinaj (Ex 13,6-7). Zároveň je třináct číselná hodnota číslice jeden „echad“, čímž se zase dostáváme na začátek: k jednomu a jedinému Bohu...

© copyright Krista Gerloffová,
Jeruzalém, Izrael

Aleluja

Aleluja – slovo, které v tomto svátečním čase zaznívá v křesťanských shromážděních celého světa. Mnozí však neznají jeho pravý význam. Ale vnímají jistě aleluja jako výraz pro něco slavnostního, radostného. Dokonce bývá leckdy vyslovováno v nejrůznějších situacích jako výraz pro hojnost. Můžeme třeba slyšet: „Zúčastnil jsem se oslavy a bylo tam všeho do aleluja.“ Týkalo se to hojnosti dobrého jídla a pití. Aleluja však vysílá ze srdce i z úst věřících hluboký vztah k Bohu, který ve svém stvořitelském díle a především v Kristu zjevuje svou lásku. Aleluja je aklamací, která např. spolu s Amen, Hosana nebývá překládaná. Původní hebrejské slovo je složeno ze dvou základů: hallelu-jah, chvalte Hospodina. Hallelujah zaznívá v 15 žalmech zejména jako úvod či závěr textu, dává čtenáři, modlitebníkovi zřetelný pokyn chválit, chválu vyzpívat, oslavovat Boží jméno, a to vše na základě poznání zkušenosti národa i jednotlivce s Hospodinem. V poslední knize Bible, ve Zjevení Janově, v 19. kapitole zaznívá Hallelujah čtyřikrát. Takto je pozdravován také Beránek, Kristus jako vítěz nad Babylónem, nad smrtí, jako nebeský ženich. Proto aklamace Aleluja byla již na přelomu 8. a 9. století vřazena před čtením evangelia, byla melismaticky zpívána, poslední slabika byla pak protahována v dlouhé melodické úseky, které byly podkládány umělými duchovními texty, a tak vznikaly sekvence. (Kovalčík, Z.: *Sekvence ve Zpěvníku Církve československé husitské. Kalendář Blahoslav 2021, Praha 2021, s. 78 – 83*) Když Karel Farský koncipoval liturgii církve (návrh r. 1923, schválení sněmem 1924), nevrátil do ní tradiční alelujový zpěv před evangeliem, jako je tomu dodnes v liturgii katolické církve, kde mezi alelujový zpěv se vřazuje text většinou z Nového zákona. Aleluja však nezní v postním čase. Farský inspirován východní tradicí vřadil na toto místo blahoslavenství. Nicméně v Bohoslužebné knize Církve československé Aloise Tuháčka (1940, 1952) nacházíme pro velikonoční čas alelujový zpěv v hudebním zpracování Josefa F. Píchy. Autoři umísťují tento zpěv po nápěvu velikonočního Přispěj nám. Pro užití tohoto Přispěj nám doporučuje Pícha jako hudební symbol pro vyjádření Kristova vzkříšení vzestupnou melodií ve slovech doxologie Otcí

(A1), Synu (C2) i Duchu svatému (F2). Pak po slovech „a mír a pokoj lidem dobré vůle na zemi“ doporučuje vřazovat alelujový zpěv – založený na fanfárově

**Aleluja, buď pozdraven náš
Spasiteli, tvůj návrat z temných
smrti bran...
Zpěvník ČČSH, píseň č. 250**

znějící verzi Kristus vstal a vlastního melismatického symbolicky vzhůru stoupajícího alelujového zpěvu v A dur, dle Píchy v královské tónině „**Aleluja. Kristus vstal! Smrt nevzal! Všem život dal! Boha chval! Pán náš vpravdě vstal! Aleluja.**“

Radostné vyznání Aleluja zaznívá v mnohých dílech hudebních skladatelů různých slohových období. Za všechny jmenujme slavné Hallelujah G. F. Händla z oratoria Mesiáš či árii Aleluja pro koloraturní soprán W. A. Mozarta. Pozoruhodné nápěvy Aleluja jsou známy z dílny křesťanské komunity Taizé. Aleluja nalézáme také v mnoha duchovních písních pro velikonoční čas, jejichž nápěvy doslova migrovaly Evropou, byly překládány a umísťovány do národních kancionálů, vznikaly nové texty na starší známé melodie.

Velikonoční písně ve Zpěvníku Církve československé husitské

Je třeba vzpomenout mimořádného úsilí Karla Farského, který sám uspořádal

a v r. 1922 vydal **ZPĚVNÍK PÍSNÍ DUCHOVNÍCH doporučitelných bratřím a sestrám CÍRKVE ČESKOSLOVENSKÉ**, jemuž vévodí biblické slovo z Listu Pavlova Koloským 3, 16: „Slovo Kristovo přebývej ve vás bohatě ve veliké moudrosti, pročez učte a povzbuzujte se vespolek žalmy, zpěvy a písněmi duchovními milostně zpívající v srdcích svých Bohu.“ Zpěvník obsahoval 135 písní, v dalších vydáních se rozrostl na počet 178 písní. Oddíl **velikonoční** obsahuje 8 písní. 7 pochází z českého prostředí. Č. 77 „Vstalt’ jest této chvíle“ z Benešovského kancionálu z r. 1596, Komenského text k původní luterské písní „Kristus Pán, král věčné slávy“ (č. 78), „Den přeslavný jest k nám přišel“ (č. 79) – text českého exulanta Kašpara Motěšického (1640 -1689) na nápěv luterské písně, „Vstal z mrtvých Kristus, Spasitel“ (č. 82) na nápěv písně Jezu Kriste, štedrý kněže a oblíbené původně katolické písně „Hle vstává opět Kristus Pán“ (č. 83) a hymnické „Aleluja! Zdráv buď náš drahý Spasiteli“ (č. 84). Z prostředí reformované církve pochází píseň (č. 60) L. S. Tourjéové na slova L. B. Kašpara „V temné noci božskou mocí“. Zpěvník Církve československé, který sestavil Zdeněk Trtík se svými spolupracovníky, obsahuje 13 velikonočních písní pocházejících z různých období a tradic. Písmeno A je označením užitého slova Aleluja v dané písní.

248 – Vstalt’ z mrtvých Kristus Spasitel - A, 249 – Hle, vstává slavně Kristus Pán - A, 250 – Aleluja, buď pozdraven náš Spasiteli - A, 251 – Radujme se všichni nyní - A, 252 – Ježíš, smrti Přemožitel, 253 – Bůh náš všemohoucí, 254 – Vstal z hrobu Kristus Spasitel - A, 255 – Sláva ti, Bože – autor textu Zdeněk Trtík /zvláště vhodné pro slavnost Nanebevstoupení Páně/, 256 – Třetího dne vstal z mrtvých Pán, 257 – Den přeslavný jest k nám přišel - A, 258 – Kristus Pán, Král věčné slávy - A, 259 – Vstalt’ jest v této chvíli, 260 – Buď’ tobě sláva. Zpěvník z r. 1957 obsahuje i další písně vhodné pro velikonoční čas mimo námi sledovaný okruh: **64 – Kristus žije a já v něm, 110 – Jak bych neměl s Kristem jíti - A, 163 – Tvá, Pane Kriste, věc to jest.**

V r. 1994 prof. Juraj Pospíšil spolu se Zdeňkem Svobodou sestavili **Dodatek Zpěvníku ČČSH**, který obsahuje ve velikonočním okruhu 4 písně: **329 – Slyšíš zvony, 330 – Ó chlapi milí, dcerušky - A, 331** ➔

– **Bud' Bohu všechna chvála čest, 332 – Sláva, sláva! Pán z mrtvých vstal.** Mimo okruh velikonočních písní je zařazena píseň **Vítězi k počtě zpívejme – č. 303.**

V závěru si chceme povšimnout aspoň dvou velikonočních písní z našeho Zpěvníku. Píseň č. 330 **Ó, chlapi milí, dcerušky (O filii et filiae)** je chorálním resp. sponzoriem z Francie z 15. stol. Po jednotlivých verších, které postupně vyprávějí velikonoční příběh o vzkříšení, následuje vždy alelujový zpěv. Melodie je chorální, užitá je mixolydická tónina.

Píseň č. 250 – **Aleluja, bud' pozdraven náš Spasiteli** – můžeme nazvat českou velikonoční hymnou. Byla otištěna v jednom z dalších vydání Fryčajova Katolic-

kého kancionálu v r. 1830. Autorem zhu-
debnění byl brněnský varhaník Karel
Nanke, který vytvořil pozoruhodnou jása-
vou melodii se závěrečnou fanfárou do-
provázející slova aleluja. Píseň měla
původně 11 slok. Karel Farský ji převzal
do svého Zpěvníku, pochopitelně jako
u mnohých písní zasahoval do textu čet-
nými úpravami, rozšířil počet slok na 12.
Je tak autorem 2. sloky písně. „Aleluja!
Když tázali se tebe tvoji kdys nepřátelé
zmámení, zda v důkaz práva nauky svojí
jim učinit chceš znamení: chrám těla, děls,
že zbořiti jim necháš, by moh duch žiti.
Aleluja.“ Zdeněk Trtík tuto píseň výrazně
zkrátil na 6 slok a textově srozumitelně
upravil – včetně oně sloky vytvořené Kar-

lem Farským, která je umístěna jako třetí.
Vážení čtenáři, poselství velikonočních
svátků nás naplňuje nadějí. „Bud' Bohu
v všechna chvála, čest a pozhnání, že u-
slyšet jsme mohli zvěst o zmrtvýchvstání.
V úsvitu ještě ztemnělé velikonoční ne-
děle hrob životu je dán, když vyšel z něj
náš Pán“. Píseň č. 331

A tak necht' zaznívá z našich úst v těchto
svátečních dnech v našich sborech i v ro-
dinách radostné Aleluja. Neboť „je tak
dobré Bohu našemu pět žalmy, rozkošná
a líbezná je chvála. Hospodin buduje Jeru-
zalem, shromažďuje rozehnané z Izraele,
uzdravuje ty, kdo jsou zkrúšeni v srdci, je-
jich rány obvazuje“. Ž 147,1-3.

Zdeněk Kovalčík

Vzkříšení a uvažování o světě

O Velikonocích si připomínáme ukřižování a vzkříšení Ježíše Krista. Odsouzení nevinného člověka k smrti si umíme představit; historie nám nabízí četné příklady. Vzkříšení však je něco, co se vymyká naší zkušenosti, a pro mnohé je kamenem úrazu, pro nějž odmítají křesťanství.

Jeden farář si byl této skutečnosti vědom a chtěl demonstrovat, že zpráva o zcela ojedinělé skutečnosti, pro lidi zpravidla neuvěřitelné, nemusí být nepravdivá. A tak během kázání na velikonoční neděli vyndal z květinové výzdoby kostela tulipán a snědl jej. Přítomným řekl: „Vy jste svědky toho, že váš farář při kázání pozřel tulipán. Nepochybujete o tom. Nicméně, když o tom povíte druhým, nebudou vám věřit. Pojídání tulipánů je mimo jejich osobní zkušenosti.“ Vzkříšení je také mimo naši osobní zkušenost. To však neznamená, že by Ježíš nebyl vzkříšen z mrtvých.

Někomu na biblickém svědectví o Ježíšově vzkříšení může vadit, že podání jednotlivých evangelií se poněkud liší.

Ukazuje se, že když lidé jsou svědky nějaké velice nečekané skutečnosti, další okolnosti nevnímají a pak si je, aniž by si toho byli vědomi, domýšlejí různě, takže se jejich svědectví liší. Ilustruje to výstižně zkušenost ze setkání špičkových filozofů, které se nedlouho po druhé světové válce konalo v anglické Cambridgi. Účastnili se ho mj. rakouští filozofové Karl Popper a Ludwig Wittgenstein (syn zakladatele kladenské Poldiny hutí)

a slavný britský učenec Bertrand Russell. Popper ve své přednášce mluvil o významu morálních pravidel, jež Wittgenstein neuznával a maje v ruce pohrabáč, řečníka vyzval, aby uvedl příklad aspoň jednoho morálního pravidla; ten hned vtipně odpověděl: „Neohrožovat hostující přednášející pohrabáčem.“ Okamžitě se mezi nimi vytvořil těžký konflikt, přičemž Wittgenstein stále držel v ruce pohrabáč. O tom není pochyb. V dalším se však výpovědi svědků liší: Byl pohrabáč horký nebo studený? Praštil Wittgenstein Poppera pohrabáčem, nebo mu jen hrozil a mával jím nad ním? Popper vyběhl

z místnosti; běžel Wittgenstein mávaje pohrabáčem hned za ním či opustil místnost až po chvíli? Očití svědkové se neshodli. Dojem z inzultace jednoho špičkového filozofa druhým byl tak mocný, že ostatnímu byla věnována jen okrajová pozornost.

Fakt Ježíšova vzkříšení byl tak mocným zážitkem (pro nevěřící by byl tak mocným zážitkem), že to, co jej doprovázelo, už zůstalo stranou pozornosti a promítlo se i do rozdílnosti podrobností v evangelijních svědectvích o této události.

A my jsme za jejich svědectví, potvrzující úžasnou skutečnost Ježíšova vzkříšení, velice vděční.

Jiří Nečas

CÍRKEV ČESKOSLOVENSKÁ HUSITSKÁ

*Lide, v každý čas v něho doufej,
vylévej před ním své srdce!
Bůh je naše útočiště. Ž 62,9*

SRDCE, KTERÁ CHYBÍ

bohoslužby s modlitbami za oběti pandemie a jejich rodiny
také online

neděle 11. dubna 2021 od 9.30
SBOR KNĚZE AMBROŽE
v HRADCI KRÁLOVÉ
doprovází farářka FRANTIŠKA POSPÍŠILOVÁ
a biskup PAVEL PECHANEC

www.ceshk.cz
Královéhradecká diecéze ČCŠH
NO ČCŠH v Hradci Králové

KRÁLOVÉHRADECKÁ DIECÉZE
Církev československé husitské

Blahopřání Naděždě Beránkové

Letos o prvním jarním dni 20. března se významného životního jubilea 85 let dožila sestra Naděžda Beránková ze Zlína. Dcera Adolfa Šrůtka, dlouholetého člena rady starších a matrikáře zlínské náboženské obce (1950-1975), následovala otcova příkladu v roce 1990, kdy se též stala členkou rady starších. Byla jí do roku 2016, a za celou tu dobu jsme zejména oceňovali její věrnou a pečlivou službu při přípravě malého sálu evangelického kostela k husitským bohoslužbám. A i když se nyní již nesetkáváme každý týden, patříme stále k sobě. Naši milé sestře Boží požehnání a pokoj vděčně vyprošuje

NO Zlín

100 let od první bohoslužby

V sobotu 20. března 2021 jsme si připomněli 100 let od 1. bohoslužby Církve československé husitské v Novém Bydžově, kterou sloužil u lípy Svobody v městském parku br. farář Jan Soukup z Jičína. V kronice náboženské obce je tento zápis:

„První bohoslužby byly konány v Bydžově dne 20. března u Lípy Svobody a vykonal je již zmíněný br. farář Soukup z Jičína. Účast na těchto bohoslužbách byla velká, ovšem značný počet byl také jen zvědavců, kteří přišli ne z vnitřního přesvědčení, ani z důvodů zbožnosti. Bylo to uchvacující, když mešní modlitby, dosud konané v jazyku latinském, poprvé z misálu četl česky. A tehdy také česká píseň mešní zněla slavně a zanechala nezapomenutelné dojmy u mnohých dobrých Čechů.“ Škoda, že se nemohlo konat plánované a ohlášené shrmaždění. Snažíme se tedy toto naše výročí zprostředkovat ostatním alespoň takto.

Rst v Novém Bydžově

Týden modliteb za oběti pandemie COVID-19

Světová rada církví 22. - 27. března uspořádala týden modliteb, rok v pandemii COVID-19.

Celosvětová online modlitební služba s účastí z osmi regionů Světové rady církví byla svolána na pátek 26. března. Více informací přinese v příštím čísle ČZ. red

Nabídka ubytování

Náboženská obec Besednice se sídlem v Kaplici nabízí v období květen - říjen možnost ubytování pro jednoho až dva návštěvníky v přístavbě místní Kaple Betlémské. Nově bude v dubnu vybudována koupelna a kuchyňka. Kaple Betlémská se nachází v krásné krajině Slepíčních hor v městy Besednice na klidném místě a má i pěknou zahradu s možností stanování. (možno využít i pro malé dětské tábory). Ubytovaní v místnosti pro dva s tím, že platba za noc pro dva je 600,- Kč, pro jednoho 400,- Kč. Více informací na tel. 773 557 979, případně mailové adrese: pruhovanetrisko@centrum.cz Karel Filip farář

Gratulace k výročí svatby

V neděli 21. 3. jsme si při bohoslužbě v Lounech připomněli 5. výročí svatby manželů Pavlíny a Josefa Hromádkových. S vděčností jsme poděkovali Bohu za jejich společný život, vzájemnou lásku a připravenost „být jeden pro druhého“. Modlili jsme se, aby dobrý Bůh tyto manžele dále vedl po cestě života.

Helena Smolová, farářka

UP DATE

Milí čtenáři,

rádi bychom Vás informovali o tom, že vznikl nový projekt s názvem UPDATE. Hlavním cílem UPDATU je povzbudit a potěšit lidi v této těžké a nelehké době prostřednictvím videosérie. Jednotlivé díly vychází jednou za čtrnáct dní ve středu ve 20:00 a můžete je sledovat na facebookové stránce s názvem UPDATE nebo také na Youtube kanálu s názvem PROJEKT UPDATE.

Sleduj povzbuzení, stojí to za to.
Je na čase zažít v životě UPDATE!

BENEVITA s.r.o.

Nabízíme ojedinělou
pracovní zkušenost,
ke které se běžně nedostanete.

Jsmo exkluzivním spolupracujícím partnerem
Církve československé husitské.
Nabízíme pracovní příležitost
osobám zdravotně postiženým
po celé České republice.
Staňte se součástí jedinečného prostředí
sborů a náboženských obcí ČCŠH.

Vítejte, pište koordinátorce projektu,
Kateřině Háztr: +420 777 336 313 / email: kostel@bene-vita.cz

Dopis biskupů CČSH ke sčítání obyvatel v roce 2021

Vážené sestry a bratři, milí přátelé,

zdravíme Vás a oslovujeme jako biskupové Církve československé husitské.

Přijměte od nás v tomto čase před velikonočními svátky slova povzbuzení a přání dobra a pokoje.

V současné situaci epidemie všichni především neseme starosti a obavy o zdraví a životy své i svých blízkých. Doléhají na nás i další těžkosti této složité doby, ale jako věřící lidé nezapomínáme na zaslibovanou naději, vycházející z biblického poselství o milosrdném Bohu, který své věrné a tento svět neopouští.

Přejeme Vám, abyste přes všechny nejistoty světa vnímali toto ujištění víry. A pokud považujete naši církev za svůj duchovní domov, popř. máte důvody, proč se k ní přihlásit, pak запиšte do příslušného dotazníku při sčítání její plný název:

CÍRKEV ČESKOSLOVENSKÁ HUSITSKÁ

Jsme CÍRKVÍ, pro kterou je hlavní autoritou Ježíš Kristus.

Hlásíme se k Janu Husovi a české reformaci, proto se označujeme jako HUSITSKÁ.

Církev vznikla v podmínkách novodobého demokratického a svobodného státu Československa v roce 1920, a proto je její název ČESKOSLOVENSKÁ.

Jsme sice dva samostatné národy a státy, přesto si ceníme vzájemnosti Čechů a Slováků. Členy naší církve jsou přirozeně i lidé dalších národností.

Usilujeme žít podle Ježíšova učení lásky, hledáme a zastáváme hodnoty pravdivosti a snášenlivosti. Vyprošujeme našim domovinám, všem lidem a celému stvoření pokoj a požehnání!

S bratrským pozdravem

David Tonzar, *biskup pražský*
Pavel Pechanec, *biskup královéhradecký*
Filip Štojdl, *biskup plzeňský*
Juraj Dovala, *biskup brněnský*
Tomáš Chytil, *biskup olomoucký*
Jan Hradil, *biskup bratislavský*
Tomáš Butta, *patriarcha-správce církve*

V postním čase L.P. 2021